

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Zvolte položku. bakalářské práce z Historie

Autor: Adelaida Wernischová

Název práce a bibliografické údaje: J. B. Souček – evangelický intelektuál v rozbouřených vodách třetí republiky

Autor posudku: Tomáš Hermann

A) Posouzení obsahu

Definice cílů práce, stanovení výzkumných otázek	výborně
Metodologie práce	velmi dobře
Koncepce a struktura práce	velmi dobře
Práce s prameny	velmi dobře
Schopnost analýzy, interpretace a kritického myšlení	výborně
Invenčnost a původnost	výborně

Pokud je potřeba, zejména v případě hodnocení „neprospěl“ doplňte hodnocení psaným komentářem:

[Klikněte sem a zadejte text.](#)

B) Posouzení formálních náležitostí

Seznam pramenů a literatury, práce s literaturou	výborně
Poznámkový aparát	výborně
Formální struktura práce	výborně
Stylistická a jazyková úroveň	výborně
Přílohy (pokud jsou)	Zvolte položku.

Pokud je potřeba, zejména v případě hodnocení „neprospěl“ doplňte hodnocení psaným komentářem:

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Některé formální náležitosti mi připadají trochu nestandardní, například když v citacích za rokem vydání následuje tečka i čárka s navazující paginací; nicméně neznám aktuální místní úzus a požadavky a v práci je to tak systémově.

C) Celkové zhodnocení

1) Celkové shrnutí (povinné, alespoň 500 znaků)

Námětem práce je osobnost a působení význačného protestantského teologa a novozákonníka Josefa Bohumila Součka jako veřejného intelektuála v období tzv. třetí republiky. Zasaduje jej jednak do souvislostí Součkovy vlastní intelektuální biografie, jednak do kontextu stěžejních politických a hodnotových témat, rezonujících v poválečné české společnosti. J. B. Souček byl význačnou osobností, která pro mnohé mladé evangelické intelektuály představovala velkou autoritu i určitý korektiv (např. ve vztahu k J. L. Hromádkovi). Z autorčina podání mi vychází, ačkoliv to takto sama přímo neformuluje, že J. B. Souček v řešení dobových veřejných otázek (odsun Němců, vztah k socialismu, demokracii, TGM atd.) nebyl nějak explicitně originální, ale v uvedené době nejvýrazněji reprezentoval autentický hodnotový odkaz předválečné Akademické Ymky a zároveň ho transformoval v dobové debatě a novém společenském kontextu pro význačnou část mladé generace. Téma bylo zvoleno velmi dobře a autorka prokázala značnou samostatnost při jeho zpracování, široký rozhled a suverenitu v pojednání věcných otázek i ve stylistickém ztvárnění.

Přesto bych měl některé připomínky. Právě širě, ve které autorka látku podává (obrys Součkovy intelektuální biografie a východisek, četné dobové politické souvislosti), představuje určité úskalí. Závisí pak na nutně příliš selektivně zvolených literárních zdrojích a často vede až k příliš velkým zkratkám. Například ve vztahu k uvedenému Hromádkovi: nevrátil se do vlasti „po skončení války“ (s. 20), nýbrž až v r. 1947, v kontextu hlavního tématu práce je to závažná nepřesnost (i dobově toto bylo nejen v protestantské, ale širší veřejnosti dost reflektováno a diskutováno), stejně tak nejsou reflektovány např. jeho (a Odložilíkovy) válečné polemiky s Jakobsonem a na něj navazující českou komunistickou levicí, což je pro pochopení dalších souvislostí důležité (autorkou využití autoři je nezohledňují, ale bylo publikováno a komentováno autorem posudku). Příkladů by mohlo následovat více.

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Naopak jsem měl ve výsledku pocit, že vlastní téma Součkova veřejného působení za třetí republiky nebylo „vytěženo“ a věcně zpracováno tak, jak by zasluhovalo: představoval bych si zde podrobnější rešerši (bibliografii) jeho prací z té doby včetně drobnější publicistiky a v rámci ní poté subtilnější analýzu a filiaci oněch stěžejních témat; zdroje, o které se autorka opírá, působí jakoby nahodile (samostatně publikovaná přednáška...). Jedná se o krásné a často dosud nevyužité zdroje, jako třeba Kostnické listy atd. V práci není uvedena ani tak zcela zásadní informace, že právě v této době byl Souček předsedou Akademické Ymky a vedoucím redaktorem Křesťanské revue, to je vlastně vážný věcný nedostatek; kdyby se přidalo souvislejší zpracování jeho tehdejší přednáškové a další veřejné činnosti, vznikl by o to hodnotnější, mnohem plastičtější materiál.

Domnívám se tedy, že práci by prospělo, kdyby četné širší kontexty byly kráceny (ve prospěch zpřesnění) a problematika vlastního období třetí republiky podložena subtilněji zpracovanou faktografií. Přípomínka nemá snižovat výše uvedené kvality práce, ale vysvětluje, proč v některých položkách posudku uvádím velmi dobře.

2) Případně navrhovaná témata či otázky k obhajobě

1) Stěžejním tématem diskursu třetí republiky byla otázka „humanismu“, o kterém se ale v práci – pro mne překvapivě – nepíše. Dobová diskuse o humanismu, existencialismu a marxismu (Heidegger, Sartre, Lukács..) byla zejména v evangelickém prostředí dost intenzivně sledována a komentována, v českém prostředí právě ve vztahu k odkazu TGM, jeho pojetí humanity a kritiky liberalismu; vyjadřuje se Souček k této debatě?

2) V jinak pěkně pojednaném tématu odsunu Němců postrádám zmínku o Přemyslu Pitterovi – ten byl přece v dobovém evangelickém prostředí v této otázce dosti zásadní a reflektovaný; lze něco doplnit o vztahu Součka k Pitterovi?

3) Velkým tématem v Součkově prostředí, na kterém se artikulovala uvedená význačná témata, byly debaty a polemiky o odkazu E. Rádla kolem trojího posthumního vydání jeho *Útěchy z filosofie* – lze v této souvislosti něco doplnit o vztahu Součka k Rádlovi nebo k této diskusi? (sám přisuzuji Součkovi dvě recenze z KR pod zkratkou -č-, ale nejsem si tím jist)

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

3) Závěrečné doporučení

Práci **doporučuji** k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou **výborně**

V Praze, dne 14. 6. 2023

Podpis Tomáš Hermann, v.r.